

Scris de cristian.hostiuc pe 04 ianuarie 2018, 14:55

Ce va fi in 2018

Dobanzile (ROBOR) si cursul vor creste, pierd cei care au economiile in lei; supraincalzire economica cu derapaje – urmeaza corectii; cresterile salariale si deficitul de oameni vor lovi in companiile romanesti; coruptia de la stat se duce in firmele private; IT-ul va intra in blocaj si atentie la ce se intampla cand toti antreprenorii vor sa fie dezvoltatori imobiliari.

Anul 2017 a fost exceptional din punct de vedere economic, peste cele mai optimiste asteptari, chiar daca din punct de vedere politic a fost un haos la nivelul PSD, partidul care conduce Romania.

Citind ce am scris pe 4 ianuarie 2017 la ce va fi in 2017, am remarcat ca am fost in trend cu cresterea salariilor mici, cresterea proiectelor de logistica, accentuarea polarizarii economice in business, cresterea inflatiei, dobanzilor si a cursului.

Unde am fost pe dinafara: stagnarea cresterii economice – nu am crezut niciun moment ca economia se va duce spre o crestere economica de 7%, chiar si peste 4% mi se parea o tinta greu de atins; am crezut ca dezvoltatorii se vor confrunta cu o lipsa de chiriasi pentru cladirile de birouri, ceea ce nu a fost deloc asa; am crezut ca un guvern PSD, care istoric este favorabil Bursei, va lista o parte din companiile de stat la Bursa, ceea ce nu s-a intamplat si am crezut ca s-ar putea sa vedem un alt mare producator auto care este interesat sa deschida o linie de productie de masini in Romania, ceea ce inca nu s-a intamplat.

Ce va fi in 2018?

1. Cresterea economica este capturata de cei mari - multinationale si companii de stat, iar companiile romanesti mici si mijlocii, confruntate permanent cu un blocaj financiar si lipsa de cash, vor pierde teren.

Polarizarea economiei romanesti continua si din acest motiv cresterea economica nu se duce si intr-o dezvoltare economica dincolo de marile orase. Multinationalele si companiile de stat beneficiind de forta, cash, know-how si oameni carora le pot satisface cererile salariale, castiga in fiecare zi teren in detrimentul companiilor romanesti mici si mijlocii.

Companiile romanesti, adica antreprenorii romani care au apucat sa ajunga mari, sa fie lideri pe o piata, nu vor avea probleme, intrand in liga multinationalelor si a companiilor de stat.

Companiile mici si mijlocii romanesti se vor confrunta cu lipsa de personal, probleme in derularea

contractelor, haituirea din partea fiscului si vor pierde sange tot timpul.

Ceea ce este bine este ca multinationalele, care au o pondere de peste 50% in businessul romanesc, au nevoie si de furnizori romani, dar pun o presiune extraordinara asupra lor.

Coruptia de la stat se duce din ce in ce mai mult catre companiile private.

2. Dobanzile la creditele in lei (ROBOR) vor creste, la fel si cursul leu/euro si inflatia; presiunea asupra BNR se va mari, iar Isarescu va fi facut responsabil de aceste cresteri; marii pierzatori sunt cei care isi tin economiile la banca in lei.

Dupa 2-3 ani in care a stat pe loc, inflatia a reinceput sa creasca din a doua parte a lui 2017, ceea ce a dus, inevitabil, la cresterea ROBOR, indicatorul de referinta pentru creditele in lei, si la cresterea cursului.

De la 0,6%, ROBOR a crescut la 2%, iar cursul a crescut cu 2,3%, ceea ce nu este de neglijat, avand in vedere inflatia si dobanzile la lei. Cei care au economii in lei depuse la banca, sunt si vor fi marii pierzatori, pentru ca bancile nu se vor grabi sa majoreze si dobanzile la depozite.

Cresterea dobanzilor la lei si cresterea cursului, care inseamna si cresterea sumei de plata pentru ratele la imprumuturile in euro ii vor pune puutin pe ganduri pe romani, mai ales pe cei care vor sa-si cumpere un apartament sau cei care au de platit rate la banca. Aceasta crestere a dobanzilor si a cursului inca poate fi acoperita, dar sa nu ne trezim cu un derapaj putin mai mare.

3. Supraincalzirea economica se va accentua, ceea ce va duce la derapaje macro tot mai costisitoare. Atentie la corectiile care vor urma.

Cresterea economica din 2017 de 6,5%-7% este exceptionala, dar vine si cu cresterea deficitului balantei comerciale, cresterea deficitului de cont curent si dezechilibre fiscale.

Chiar daca guvernul se va incadra in deficitul bugetar de sub 3%, acest lucru este obtinut cu pretul scaderii investitiilor publice, ceea ce afecteaza infrastructura Romaniei din punct de vedere rutier, feroviar, educational, sanatate, si nu in ultimul rand afecteaza businessul companiilor romanesti, care aveau de lucru in aceste sectoare.

Chiar daca aceasta crestere economica, bazata pe consum, are in spate o crestere a industriei (traiasca Germania, principala piata de export a Romaniei) si a sectorului IT, ea aduce derapaje, avand in vedere ca cererea interna nu poate fi satisfacuta numai din productie interna. Importurile cresc, iar facturile de plata se majoreaza. Sa nu uitam ca desi avem crestere economica exceptionala, de peste 15% in ultimii trei ani, datoria publica a Romaniei nu a scazut, ci chiar a crescut. Deci nu am pus nimic de-o-parte pentru vremurile de criza, cand ciclurile economice se vor intoarce.

4. Presiunea pe salariile mici va fi din ce in ce mai mare, iar deficitul de personal se va accentua. Companiile romanesti vor fi cele mai lovite.

Presiunea pe piata muncii va continua, ceea ce va duce la cresterea salariilor mici, in primul rand. Exista business si exista resurse de productivitate pentru a acoperi aceasta crestere salariala, dar numai de catre multinationale si companiile de stat.

Companiile romanesti, mici si mijlocii, fac fata din ce in ce mai greu acestei presiuni. Multi patroni risca sa plateasca salariile la negru, la plic, pentru a ramane in piata.

Salariile de mijloc vor fi strivite, adica aici cresterea va fi mai redusa, ceea ce va crea mari frustrari. Salariile vor urma exact polarizarea din economie, adica vor fi la extreme.

5. Industria IT va incepe sa se confrunte cu un blocaj legat de salarii si lipsa de oameni.

Cererea pentru IT-isti este de peste 100.000 de creiere, oameni care nu exista in acest moment. Din acest motiv, exista aceasta presiune pe salarii. Dar aceasta crestere salariala nu rezolva lipsa oamenilor, care este o problema structurala, si de aceea piata se indreapta spre un blocaj major.

Din ce in ce mai multe proiecte vor fi puse pe hold, iar multe companii romanesti antreprenoriale, care si-au gasit o existenta in sectorul IT, se vor confrunta din ce in ce mai mult cu adevarate crize pentru ca nu au suficienta forta sa se lupte si cu cresterea salariilor, si cu plecarea propriilor oameni, si cu lipsa de oameni din piata.

Desi IT-ul este mandria noastra, nu trebuie sa uitam ca Romania este o tara care primeste comenzi din afara, nu este o tara care sa genereze prea mult IT (intelectual property) care iti permite sa platesti mai bine si sa beneficiezi de cresterea businessului.

6. Antreprenorii romani cu branduri si afaceri solide vor incerca sa le vanda.

Tot mai multi antreprenori romani fac pasi pentru vanzarea afacerilor pe care le-au creat in cei 25 de ani de capitalism. Au imbatranit, nu mai au forta, nu mai au energie, nu mai au oameni si asa ca vor incerca sa iasa din business, cat mai pot. Vor ramane cei care stau pe active imobiliare din care incaseaza chirii, sau cei care au hoteluri in portofoliu.

Din spate nu prea mai vine nimeni care sa aiba suficienta forta ca sa fie lider, sau macar sa fie in top 5 in domeniul in care activeaza. Tot mai multi antreprenori romani vad in fata crize, asa ca prefera sa iasa acum, cat se poate.

7. Bancile se vor confrunta si mai acut cu o lipsa de business, mai ales cele care sunt in afara topului 10.

Pentru ca businessul romanesc, al companiilor private romanesti mici si mijlocii creste foarte greu, nici bancile nu au business.

in dorinta de a creste, bancile au ajuns la costuri zero si pentru companiile romanesti nou infiintate care nu au decat un angajat, antreprenorul. Multinationalele, companiile de stat si companiile romamesti mari - Dedeman, de exemplu, genereaza suficient cash, de nu au ce face cu el. Investitiile sunt facute din resurse interne si nu din credite bancare.

La polul opus, 600.000 de companii, mijlocii, mici si foarte mici, cu 0-9 salariati nu genereaza suficient business pentru a face masa pentru cate banci sunt in Romania.

Aceasta problema, a lipsei de business romanesc, se va accentua.

8. Pe Bursa de la Bucuresti vor veni mai multe companii private, dar numarul de brokeri va scadea.

Cand piata companiilor private romanesti listate la Bursa incepe sa se dezghete, dupa intrarea in ringul de tranzactionare a MedLife, Digi si Sphera Group – restaurantle KFC si Pizza Hut, numarul brokerilor romani va scadea din motive de reglementare (MIFID II), tehnologie si lipsa de lichiditate.

Bursa romaneasca este extraordinara, da dividendele cele mai mari din lume, dar nu are volume de tranzactionare. Si din acest motiv nu are sa dea de lucru brokerilor.

Scaderea dobanzilor la lei nu a indreptat prea multi bani spre bursa, iar investitorii straini mai degraba au vandut anul trecut decat au cumparat.

Din pacate, Bursa de la Bucuresti este mai putin o alternativa de finantare a companiilor, si mai mult un loc de unde poti sa obtii o renta.

9. Investitiile in proiectele rezidentiale vor creste.

Antreprenorii romani, cei care au ramas cu bani, incearca sa-i puna in miscare in investitii imobiliare, de unde pot obtine randamente mai mari decat din businessul propriu.

Cineva mi-a spus odata ca semnele unei crize sunt atunci cand intra in businessul imobiliar oameni de afaceri care nu au avut de-a face pana atunci cu acest sector. Toata lumea vorbeste numai despre blocuri de locuite, cladiri de birouri, achizitii de apartamente si case pentru a le da in chirie. O economie nu traieste numai din acest lucru. Asa ca este de urmarit acest trend.

10. Criza din administratia locala se va accentua, iar baronii vor fi si mai „pani”.

Dupa cresterile salariale din 2017, de peste 20%, administratia locala sta pe cai mari. Baronii locali stiu ca un proiect sau altul depinde de semnatura lor, asa ca se comporta ca atare. Acest lucru nu face viata mai usoara celor din business, ci dimpotriva, frustrarile vor creste din ce in ce mai mult, iar mercurialul spagilor urmeaza aceeaasi traiectorie.

Mai mult decat atat, cand administratia locala va vedea ca aceasta trecere a contributiilor de la companie la angajat lasa un gol in conturile lor, vor mari taxele si impozitele.

Si asa Romania este o tara scumpa, va fi si mai scumpa.

ADRESA: <http://crct.ro/ns3x>